GAZETA KRAKOWSKA

Nro 39.

We Srzodę Dnia 16. Maia 1798.

Z Wiednia d. 9 Maia.

Tymczasowy minister zagranicznych interessow hrabia Cobenzl wyiechał wczoray przed południem do Rasztadt.

Z Poznania d. 28. Kwietnia.

(z Gazety Hamburgskiey.)

Zmarłemu Krolowi Polskiemu będzie kosztem Imperatora Rossyyskiego paradny monument wystawiony z napisem: *Stanislaus Augustus Rex Poloniae Magnus Dux Litthuaniae Insigne documentum Utriusque fortunae, quam Prosperam Sapienter Adversum fortiter tulit. Obiit. ..Paulus* I. *Autocrator & Imperator totius Russiae Amico Hospiti Posuit.*

Z Paryża d. 26. Kwietnia.

Wczorayszy Redaktor mieści w sobie: " Rożne dzienniki ogłosiły odiazd jenerała Buonaparte: iedne przeznaczyły iego podroż do Brest, drugie do Tulonu; my zaś możemy zapewnić, że ten jenerał ieszcze się dzisiay znaydował w Paryżu."

Dzisieyszy Redaktor donosi zaraz z początku, że jenerał Buonaparte do Rasztadt iedzie.

Podług tego urzędownego dziennika, wszystkie więc domysły względem bliskiego przeznaczenia jenerała Buonaparte, ktory stosownie do wyroku dyrektoryatu miał w krotce do Brest wyiechać, są albo zawieszone albo cofnione, i widać stąd w iakim sekrecie plany naszego rządu są trzymane, i iak okoliczności mogą rzeczy odmienić.

Buonaparte wyieżdza, podług dzisieyszego *l'Ami de loix*, ieszcze dzisiay w wieczor do Rasztadt.

Względem zaszłego w Wiedniu z naszym ambassadorem zdarzenia, nie masz ieszcze do dnia dzisieyszego naymnieyszego w Redaktorze spomnienia.

Poultier przywodzi z tey okoliczności w swoim dzienniku co następuie: " Sekretarz legacyi Bernadotta, Freville, przywiozł dyrektoryatowi względem zaszłego w Wiedniu zdarzenia depesze; wnet po nim nadbiegł nadzwyczayny od Cesarza kuryer do Paryża.

Bordaux l'Heureux - Decide zabrał Angielski okręt z Jamayskiey flotty od 500 beczek, szacowany na 1 mill. wartości i inny okręt przeznaczony na handel niewolnikow od 16 armat, i obydwa do Bordeaux przyprowadził. Procz tego przyprowadzono znowu dwa Pruskie okręty do Ostendy, z Anglii do Bremen przeznaczone.

Rada 500 postanowiła, żeby tytuł bywszego członka konwencyi, konstytucyynego zgromadzenia &c. który niektòrym nowym deputowanym przydaią, niebył na dal używany.

Piszą z rożnych departamentow, mowi dziennik *l'Ami de loix*, że tam trwożące wieści rozpuszczają dla przeszkodzenia nowym reprezentantom, udać się na swoy urząd. Rozsiewaią, ze obydwie rady zawieszą swoie czynności, że wkrótce pokaże się dyktator, który woyskowy rząd zaprowadzi, że ciało prawodawcze na 60 członkow zmnieyszone będzie, &c. Dla nadania wiary tym wieściom, przypisuią ich znacznym w narodzie urzędnikom. My z naszey strony rozumiemy, iż nie możemy lepiey potępić tych wieści, jak gdy ich ogłosiemy.

Wielu Francuzkich emigrantow znayduiących się w Szwaycaryi, udali się z tamtąd do Medyolanu, skąd także wypędzeni będą. Jenerał Brune wsparł znacznie woyskowe szpitale w Medyolanie.

Wodeyczykowie podali Francuzkiemu Jenerałowi Pouget, który w ich kraiu kommenderował, przednią tabakierę złotą, s napisem: " Lemański kanton swemu przyiacielowi J. P. Pouget. „

Rada starszych potwierdziła rezolucyą, przez którą każdy cudzoziemiec mieszkaiący we Francyi, za nie dotrzymanie umow, które w rzeczypospolitey uczynił, może bydź w pewnych przypadkach aresztowany.

Na deputowanych wybrano ieszcze: Guyomard, Echaſseriaux młodszy, Metzgera, który Mühlhausen z Francyą złączył, Reverchen, Villetard, Sotin, jenarała Berthier &c.

Podług ostatnich z Szwaycaryi wiadomości było iuż 400 Francuzow w bliskości Zurich.

Deputowany stanow Würtembergskich, konsyliarz Batz, który tu od 4 miesięcy intereſsa tych stanow utrzymywał, poiechał teraz do Stuttgard nazad, gdy się Xzę z stanami porozumiał, i sam P. Abel utrzymuie znowu Würtemberskie intereſsa.

Rożne tuteysze pisma nie są z obrania na dyrektora Helweckiey rzeczypospolitey obywatela Legrand kontente; maluią go iako arystokratę.

Należące do bywszey Xiężny Orleańskiey mieysce Sceaux zostało za małą przedane cenę.

Tymczasowy rząd Lemańskiego kantonu (dawnley kraiu Wodow) okazał na ostatniey swey seſsyi, w sposobie pięknym wdzięczność względem oswobodziciela swego i założyciela nowey Helweckiey rzeczypospolitey. Dekretował, iż na cześć iego będzie wybity złoty medal z napisem: *A Frederic Cesar Laharpe, le peuple Vaudois reconnoiſsant.* (Fryderykowi Cesarowi Laharpe wdzięczny lud Wodeyski.) Na około: *l'An 1er de la republique Helvetique une & indivisible.*, (Pierw-

szego roku rzeczypospospolitey Helweckiey iedney i nierozdzielney.) Na drugiey stronie: pęk strzał z czapką wolności Szwaycarskiey, liczba d. 30 marca 1798. Na około: *Dernier seance de la representation provisoire du pays de Vaud.* (Ostatnia sessya tym czasowey reprezentacyi kraiu Wodow.)— Mąż ten iest ten sam pułkownik Laharpe, który 11 lat przy dworze Rossyyskim iako kawaler i nauczyciel WW. Xiążąt Alexandra i Konstantego bawił. Poczciwość iego, niespracowana pilność i męztwo, z którémi swe utrzymywał początki ziednały mu ufność i szacunek Katarzyny II. Nadaremnie ścigali go arystokraci Helweccy, emigranci i inni nieprzyiaciele wolności; rozumieli nawet, iż będzie iako jakobin na Syberyą skazany; lecz Katarzyna zawiedła ich nadzieie. Laharpe opuścił w roku 1795 Rossyą, więcey ubogi, iak bogaty, i iedną tylko obdarzony pensyą. Gdy mu oligarchowie Berneńscy powrotu do swey oyczyzny zabronili, udał się pod protekcyą Genewy i tam na wsi mieszkał. Interes iego współrodaków nakłonił go do udania się do Paryża, gdzie po wielu przeciwnościach dopiął wielkiego celu, oswobodzenia swey oyczyzny od arystokratow i przerobienia Helwecyi w iedną i nierozdzielną rzeczpospolitą. W przedsięwzięciu tym dostał po d. 18 fructidor obywatela Ochs do pomocy. Laharpe tak z obowiązku swego, iako też z własnego czucia nie przyiął żadnego urzędu, i nie chce się tylko rolnictwem i litteraturą zatrudniać. Meztwu iego i usiłowaniom winna iedynie Helwecya, że na trzy rzeczypospolite podzieloną nie została, którey byt bardzoby był krotki.

P. S. Jenerał Buonaparte znayduie się dotąd (w południe) w Paryżu. Powszechna była pogłoska, że do Tulonu albo do Brest odieżdza, gdy wiadomość o wyieździe naszego ambassadora, obywatela Bernadotte z Wiednia nadeszła. Rozumiano, że to zdarzenie i inne ieszcze okoliczności zapalą znowu pochodnią woyny z Austryą; tym czasem nadbiegł drugi kuryér z depeszą z Wiednia, w którey Cesarz przyrzeka dadź w tey mierze potrzebne rządowi obiaśnienia i dostateczną nadgrodę.

Przypominamy sobie sławną prorocz-kę Labrousse, która udała się była do Rzymu, dla przepowiedzenia Papieżowi losu iaki go oczekiwał. W nadgrodę za iey gorliwość zamknięto ią w zamku S. Anioła, gdzie od roku 1792 siedziała, i niechciała w cale z niego wyniść. Nie przyięła tylko wolność chodzenia po mieście. Rzymu niechce opuścić aż w roku 1800 na końcu teraźnieyszego wieku, i przepowiada że odtąd wiele ieszcze zobaczemy rzeczy. W wieku teraźnieyszym i przy szypkości rożnych zdarzeń, iak iedne po drugich następuią, łatwe są podobne przepowiedzenia.

Z Frankfurtu d. 28. Kwietnia.

Podług listow z Koblentz i niższego odebranych Renu, potwierdza się zupełnie, że z rożnych stron ciągną woyska na zmocnienie armii Moguńckiey, i niektóre z nich iuż w mieyscach swego przeznaczenia stanęły. Procz tego znaczne transporta artylleryi i ammunicyi idą do Moguncyi, dla opatrzenia w nie armii ieżeliby ieszcze raz po nieprzyiacielsku postępować miała.

Garnizony z Metz, Tionvill, Longwy, Montmedy, Givet, Namur &c. są iuż w

marszu na prawy brzeg Renu, dla zmocnienia armii nad Nidą.

W przyszłym miesiącu może się wielkich i ważnych doczekamy zdarzeń.

Cesarskie magazyny, które w Bawaryi zakładaią przeznaczone są na 50,000 woyska.

O umieszczoney w Hanowerskiey gazecie wiadomości, że d. 8 między Austryą i Prufsami zaczepny i odporny allians zawarty został, nie mamy ieszcze dalszego potwierdzenia.

W cyrkule Szwabskim stanęło przy Biberach, podług Erlandzkiey gazety 8000 a podług innych 20,000 woyska Cesarskiego i po wsiach rozstawione zostało. Drogi od Günzburg, Weifsenborn &c. pełne są, iak piszą z Szwabii officyerow i żołnierzy. Cesarska i Rzeszy głowna kwatera będzie w krótce z Friedberga do Ulm przeniesiona.

Z Rzymu d. 16. Kwietnia.

Bez ustannie przybywaią tu woyska Francuzkie, które wypoczawszy trochę w dalszą do Civittavechia udaią się podroż; wiele także do miasta tuteyszego artylleryi i ammunicyy woiennych przesyłaią, i wiele bardzo robią sucharow przeznaczonych dla woysk, które zaambarkowane bydź maią. Przybycie jenerała Defsaix do Civittavechia wyiaśnia się ieszcze przez rozciągłość nadaną armii Angielskiey. Skrzydło lewe tey armii pod rozkazami tego jenerała będące, zaczyna się od Civitavechia i ciągnie się aż do Tulonu; śrzodek rozciąga się od Tulonu aż do Brest, a prawe skrzydło od Brest aż do końca Hollandyi..... Taka iest linia brzegow, którą zaymuie uzbroienie wymierzone przeciw Anglii i nad którym naywyższą kommendę ma jenerał Buonaparte. Ogłoszono tu świeżo rozkaz jenerała Saint Cyr nakazuiący wszystkim cudzoziemcom nie zamieszkałym opuścić Rzym w krótkim przeciągu czasu. — Edykt konsulow, który w tych dniach pokazał się, stanowi podział pożyczki maiącey się wybrać od bogatych właścicieli rzeczypospolitey Rzymskiey dla dostarczenia na potrzeby armii i administracyi. Każdy departament 250 tysięcy talarow Rzymskich iest oceniony. Rząd nasz ustąpił rzeczypospolitey Francuzkiey na zaspokoienie reszty kontrybucyi minhałonowych de Rocca wraz z wszystkiemi do nich przyległościami. — Jenerałowie Francuzcy Dallemagne i Vial ztąd wyiechali.

Z Medyolanu d. 19. Kwietnia.

Gazeta Turyńska dnia 18 nie przyszła tu; nie było iey także w Genui d. 17. Zdaie się żadnemu nie podpadać powątpiewaniu, że w tym momencie wielkie w Piemoncie panuie zamieszanie. Jeden z dziennikow naszych przywodzi list pod dniem 16 z Turynu, w którym stoi: "Ostatniey nocy wysłał król nadzwyczaynego kuryera do hrabiego Balbo, ambafsadora swego w Paryżu. Mówią, iż ten ma zlecenie uwiadomić dyrektoryat wykonawczy, że rewolucyoniści nowym niebespieczeństwem zagrozili temu królestwu; że ministeryum Turyńskie nie wie ieszcze dotąd iak daleko mogą ich zamiary zachodzić i czyli rzeczypospolite otaczaiące królestwo Sardyńskie maią iaki uboczny wpływ do tego; ale wiedząc, że byt iego polityczny zależy od rzeczypospolitey Francuzkiey, Król rozkazał swemu ambafsadorowi w Paryżu, żądać od dyrektoryatu wykonawczego, aby mu raczył dadź poznać

swoie zamysły, gdyż ieżeli taki ma bydź los iego, wolałby raczey dobrowolnie złożyć koronę. Tym czasem rząd Piemontski wszystkich używa śrzodkow dla poskromienia i wstrzymania insurrekcyi, która we wszystkich pokazuie się stronach. Wielkie czynią się przygotowania w arsenale w cytadelli i wszystkich obronnych mieyscach; woyska wszystkie są w poruszeniu. Zapewniaią, że znaczna kolomna woyska uda się do doliny Saluces, ponieważ tam wszystko spodziewać się każe powszechney w całey tey okolicy od okrutnego zniszczoney głodu insurrekcyi. Rząd kazał poprzybiiać odezwę podpisaną od *Caquerant d'Osasque* naywyższego kommendanta woysk przeznaczonych na obronę granic kraiow Krola Jmci i pułkownika regimentu Saluces, w którey oświadcza insurgentom, że naprożno spodziewaią się wsparcia od sąsiedzkich rzeczypospolitych, z którемi Król Jmć w dobrey zostaie przyiaźni i grozi im wszelką ostrością ustaw przeciw buntownikom i burzycielom spokoyności publiczney postanowionym.

Dowiaduiemy się z drugiey strony, że insurgenci Piemontscy dnia 16 zrana weszli do Intra i tam drzewo wolności zaszczepili; stamtąd udali się do Pallanza, gdzie oddział woysk królewskich potkali, który złożył broń przed niemi. Wydali odezwy dla zachęcenia woysk królewskich a szczegulniey Szwaycarow, aby się insurrekcyi nie sprzeciwiali. Ustanowili trzechkolorową kokardę czarną, czerwoną i żołtą. Mówią, iż Szwaycarowie z kraiu swego odebrali rozkaz aby nie walczyli z insurgentami. Biega pogłoska, że w części Piemontu większego jeziora, zaszły także poruszenia insurrekcyyne.

Woyska Francuzkie przybywaią wciąż do Genui dla zaambarkowania się. Możnaby wnosić, że część gotowaney wyprawy iest przeznaczoną przeciw deiowi Algierskiemu, ieżeli czyn następuiący, ktory iedna z naylepszych naszych gazet za prawdziwy podaie, potwierdzi się zupełnie. Tym czasem my przestaniemy na doniesieniu go tak, iak go rzeczona wyżey gazeta w post scriptum z Medyolanu pod dniem 19 podała. "Wielu Xżąt Maurytańskich siedziało w więzieniach Algieru, którzy potrafiwszy uciec, schronili się na fregatę Francuzką będącą w tym porcie. Dey uwiadomiony o ich ucieczce i schronieniu, którego im nieodmowiła fregata, żądał aby wydani byli; lecz kommendant fregaty odpowiedział, iż uczynić tego nie może bez uchybienia ustawom gościnności. W kilka dni potym czterech officyerow Francuzkich poszło do miasta, dey kazał ich aresztować. Jambon St. André jeneralny rzeczypospolitey Francuzkiey w Algierze konsul udał się natychmiast do pałacu deia żądaiąc uwolnienia officyerow; ale nieprzyiemną odebrał odpowiedź i swoie stąd nieukontentowanie okazał, grożąc deiowi zemstą wielkiego narodu, ieżeli wypuszczenia na wolność zatrzymanych officyerow odmowi. Dey zamiast odpowiedzi, rozkazał aby natychmiast ucięto głowę Jambon St. André, co też zaraz wykonane zostało.„

Dyrektoryat nasz przesłał na dniu 3 t. m. do rady wielkiey poselstwo ściągaiące się do wynadgrodzenia 300.000 liwrow obywatelom Semonville, Maret i Mengand

i maiących się wziąść z dobr skonfiskowanych w Waltelinie familii Salis (wyiąwszy linią Salis Tagstein) z powodu ich aresztowania, które zaszło przeciw prawom narodow na ziemi Gryzonow i za wpływem familii tey na ten czas rządzącey, a która na tak długi czas ogołociła ich z wolności. Ci trzey bowiem obywatele trzymani byli więcey iak lat dwa od rządu Austryackiego w więzieniu Mantuańskim. Wielka rada wyznaczyła kommissyą do uczynienia iey rapportu względem tego żądania, ktore podług wszelkiego podobieństwa przyięte będzie.

Z Szwaycaryi d. 24. Kwietnia.

Kanton Appenzel całkowicie skłonił się do przyięcia nowey konstytucyi Helweckiey. Pewną także iest rzeczą, że w kantonach Turgau i Ste Galle większość oświadczyła się za konstytucyą; zaczym same tylko ieszcze kantony Glaris, Zug, Uri, Schwitz i Underwald trwaią w swoim uporze. Niepodobną w cale zdaie się rzeczą, aby te kantony chciały raczey wystawić się na niebespieczeństwo nierowney walki, a niżeli ustąpić potrzebie.

Niedawno drzewo wolności w Lucerne od mieszkańcow kantonu Zug, iak mnie maią, podcięte zostało. Toż samo stało się iak iuż donieśliśmy w Zurich. Obiecano 100 talarow nadgrody temu, który doniesie, sprawcę tego; ale dotąd nie można go było odkryć. W czasie gdy szczepiono dnia 21 w Zurich inne drzewo wolności, kilka nieukontentowanych osob postrzedź się dało; tegoż samego dnia ieden obywatel z miasta tego, posądzony, że iest z ich liczby aresztowany, i do więzienia zaprowadzony został. To aresztowanie obywatela bez wysłuchania go w przody wielkie pomiędzy mieszkańcami Zurich zrobiło wrażenie, uczynili z tey okoliczności żywe przełożenia. Nie masz przykładu w okolicach naszych aby obywatel wtrącony był do więzienia nie będąc od własnych sędziow słuchany, i bez nabycia przeciwko niemu czyli to przez własne wyznanie, czyli od świadkow, dowodow pozor przynaymniey winy maiących. Toż samo dzieie się w większey części Niemiec. Przykro nam iest, iż przymuszeni iesteśmy oświadczyć pewnym dzisieyszym Apostołom wolności, że to prawdziwą stanowi wolność, i że nigdy nie przekonaią Szwaycarow, iż wolnieyszemi się stali, niżeli byli, ieżeli im wystawiać będą nie widziany dotąd widok, uwięzionego bez wysłuchania obywatela.

Na sessyi zgromadzenia narodowego Helweckiego d. 21 czytano adress izby administracyyney w Arau, donoszący, iż gdy rozpuszczone wieści mowią o marszu woysk powstałych kantonow którego zamiarem iest rozproszenie rad prawodawczych rzpltey Helweckiey, kazała ostatniey nocy woysku stanąć pod bronią i wysłała oprocz tego rożnych posłańcow dla zapewnienia się o pewności tego, że dotąd dokładnych nieodebrała doniesień, ale że prawodawcze ciało na zupełnym polegać może bespieczeństwie, i bydź przekonanym że nie inaczey doszłoby do niego, tylko po zwłokach obywateli Arau i innych miast kantonu Argovie, które się tak chętnie i mocno oświadczyły za konstytucyą, że naymnieyszey mieć nie można wątpliwości o tym, co administracya imieniem ich mowi. Adres ten z oklaskami przyięty został i chwalebne iego wspomnienie dekretowano. Na teyże samey sessyi deputowani z Baden uczynili rapport

ostanie kraiu tego. Woytostwa wolne z miastami Bremgarten i Mellinguen mowią przed 15 dniami konstytucyą przyięły, potym elektorowie wybrani zostali, ale nie mogli się zgromadzić w Zug, które ma bydź głownym kantonu miastem, ponieważ kanton Zug niechce się przyłączyć do rzeczypospolitey Helweckiey; stosownie za tym do tego wybraliśmy na to miasto Melliguen, gdzie wszyscy elektorowie zebrali się oprocz elektorow dwoch parafii przytykaiących do kantonu Zug, i które spiskuią zapewne wraz z nim przeciw nowemu rzeczy porządkowi. A ponieważ takim sposobem postępowaliśmy, mieszkańcy kantonu Zug zagrażaią naszemu bezpieczeństwu a fanatyzm gra tam nayczynnieyszą rolą, potrzeba spieszno temu złemu zaradzić i tego my żądamy.... Rada postanowiła przesłać do bywszego kantonu Zug tę samą odezwę, która do kantonu Glaris wydana była, i natychmiast uwiadomić o tym dyrektorow, którzy już przybyli, aby władza wykonawcza czuwała dzielnie nad temi okolicami i wszelkich które za potrzebne uzna, użyła środkow, dla przywrocenia porządku i zgody. Rada postanowiła potym ostateczne urządzenie kancellaryi: dwa członki zgromadzenia mieć będą nad nią dozor i nazywać się będą: Dozorcami kancellaryi; będzie procz tego ieden kanclerz członek zgromadzenia i na koniec dwoch sekretarzow od rady mianowanych, nie złona iey wziętych, z których ieden będzie Francuzki, drugi Niemiecki.

Z Medyolanu d. 26. Kwietnia.

D. 23 t. m. w wieczor powrocił tu jenerał Brune nazad. Emigrantow Francuzkich każe wciąż areasztować. Mowią, że kawaler Azzara w krotce tędy przeieżdżać będzie. Odebraliśmy nie zawodną wiadomość, że korpus insurgentow przy Lago Maggiore, które d. 21 nad wysłanemi przeciw niemu królewskiemi woyskami nieiakie korzyści odniosło, na drugi dzień, gdy od większey siły attakowane było, zupełnie przy Domodossola i Intra pobite zostało, i wiele okolic do posłuszeństwa królowi iuż powrociło. Walka ta była bardzo mordercza, i insurgentom nie został się inny ratunek, iak schronić się przez Canobbio do Szwaycar. O korpusie insurgentow, które od granic Genui do Piemontu wpadło nie mamy ieszcze żadney wiadomości.

Dyrektoryat wyprawił do rady wielkiey poselstwo, w którym ią zachęca do poskromienia naduzycia wolności pras. Do przywiedzionych w rapporcie d. 28 Ventose powodow, przydaie ieszcze niektóre skargi do ministra zagranicznych związkow od sąsiedzkich mocarstw w tey mierze zaniesione. Wyznaczono do tego kommissyą.

D. 20 postanowiła rada wielka, że w tym czasie rzeczpospolita 6 legionow piechoty Cysalpińskiey, 2 legiony piechoty posiłkowey i dwa regimenta iazdy Cysalpinskiey gotowych mieć będzie. Na sessyi d. 22 reprezentant Bossi d'Olana zdał względem dobr kościelnych rapport, i proponował ustawę, przez którą wszystkie te dobra za narodowe uznane są i biskupom, plebanom &c pensye zabezpieczone. Ustawą tą zniesione są wszystkie korporacye, iako też znaki roznicy. Nakazano tę praiekt drukować i rozdać.

Z Rasztadt d. 28. Kwietnia.

Dzisiay przybył tu kuryer Francuzki,

który natychmiast do hrabiego Lerbach dla otrzymania paszportu do Wiednia zaprowadzony został. Ma on iak mówią, depesze do hrabiego Cobenzl i barona Thugut. Przy iego wyieździe z Paryża kuryer z Wiednia przybyły nie był ieszcze nazad wyprawiony. — Jenerał Bernadotte dzisiay zamyślał puścić się w podroż; lecz odmienił przedsęwzięcie i ieszcze tu dni kilka zabawi. — Zgromadzenie prałatow w Szwabii odbywaiące się w Ochsenhausen przedsięwzięło wysłac deputowanych do Wiednia, Paryża i Rasztadt. Deputawani ich już tu przybyli. — Obywatel Malzi Erile minister rzeczypospolitey Cysalpińskiey dla słabego zdrowia ma urząd swoy złożyć; następca iego iest tu spodziewany.

Z Frankfurtu d. 29. Kwietnia.

Biega znowu pogłoska, że jenerał Hatri swoią głowną kwaterę ma przenieść do Wetzlar. To zaś pewną iest rzeczą, że wiele przybywa woyska Francuzkiego nad niższy Ren i że rożne oddziały woyska będące pod rozkazami jenerała Leval, które do 7 tysięcy ludzi wynoszą są rozłożone od niedawnego czasu w okolicach Friedberg i Hombourgskich gór, gdzie jenerał Leval założył swoią głowną kwaterę.

Z Neuwied d. 25. Kwietnia.

D. 21 t. m. jenerał artylleryi Debelle poiechał stąd do armii Angielskiey dla kommenderowania tam artylleryą.

Oczekuią ostateczney od Francuzkiego w Rasztadt poselstwa odpowiedzi, a niektorzy mniemaią, iż exekucyyna armia (tak nazywaią Moguncką armią) w krótce naprzod poydzie i w Frankonii stanie.

W nocy na d. 20 forpoczty Francuzkie zatrzymały statek z mąką, winem i gorzałką do Ehrenbreitstein przeznaczony; rzeczy te wyładowano i na rzecz tych forpocztow przedano.

Z Kliwii d. 24. Kwietnia.

Urządzenie tuteyszey prowincyi bardzo idzie spieszno. Znayduiące się ieszcze w tym mieście akta tyczące się lewego brzegu Renu, odesłano d. 16 do trybunału wyższego w Kolonii. D. 18 zniesiono w Xanten sąd Pruski ziemski i na mieyscu iego sędziego pokoiu postanowiono. — Znany wyrok zakazuiący czynienia publicznych procefsyy, w którym nakazane oraz pozdeymowanie z drog i publicznych mieysc wszystkich obrazow, &c. wykonywaią tu także, i zatrudnieni ieszcze są zamurowaniem roznych framug, w ktorych się one znaydowały. — Wczoray publikowano w Xanten, że na wszystkie dobra kapituły klasztorow Fürstenberg i Hagenbusch w Xanten tudzież klasztoru S. Jedrzeia w Sonsbech sekwestr iest włożony, i że nikt od tąd nie ma tym klasztorom nie wypłacać, poki wprzod za sprzedanie niedawno drzewo pieniędzy nie wrocą.

Z Kolonii d. 23. Kwietnia.

Porządek konstytucyyny wciąż zaprowadzaią w czterech nowych departamentach, i gdy municypalności wszędzie już ustanowione zostały, kommifsarz rządowy zwraca teraz swoią uwagę na porządek sądowy. Już trybunały nasze rozpoczęły się od rozsądzenia spraw, które do tego czasu zdawały się niepodobne do ukończenia. Podatkow nie ogłoszono ieszcze, ale z usilnością nad tym pracuią.

Podług listow z Dortrech pod dniem 20 o smutnym tam dowiedziano się zdarzeniu, że 49 statkow rybackich wziętych lub zatopionych od Anglikow zostało.

DODATEK

DO N^ro. 39.

GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srzodę Dnia 16 Maia 1798.

Z Hagi d. 1. Maia.

Wiemy iuz, że konstytucya z tak wielką większością przyięta była, że między 100 głosow ledwie 4 były co ią odrzucały. W tym tygodniu dowiemy się ieszcze, kiedy nowe ciało prawodawcze obrane będzie i kiedy konstytucya zaprowadzoną zostanie.

Sąd woyskowy względem morskich offcerow, którzy do bitwy morskiey d. 11 października należeli w krotce ukończony zostanie. Dyrektoryat oddalił iuż kapitana Decker, który boiowym okrętem Washington kommenderował. Wiadomość o zaszłym w Wiedniu zdarzeniu nadeszła tu w tedni dniu z Paryża.

Uzbroienia okrętow w Vliessingen są nadzwyczay wielkie. W porcie tamteyszym stoi przeszło 200 tak nazwanych pszczelnych statkow, z których każdy będzie 2 ciężkie armaty z przodu nosił.

Dyrektoryat odebrał przyiemną wiadomość, że wszystkie od Anglikow zabrane rybackie statki zostały nazad wypuszczone.

D. 27 kwietnia sławna spiewaczka niemiecka Pani Lange przyiechała z Hamburga do Amsterdamu, dla śpiewania na tamteyszym Niemieckim teatrze.

Z Bononii d. 15. Kwietnia.

Od kilku dni znaczna część woysk Francuzkich idących z okolicy Ankony i ku Modenie i Ferrarze zmierzaiących, przeszła przez tuteysze miasto. Pomiędzy rożnemi woysk Francuzkich korpusami znayduiącemi się w naszych prowincyach i państwie Rzymskim, wielkie także widać poruszenie. Przyczyna tego powszechnego ruszenia z stanowisk iest ieszcze taiemnicą.

Dowiaduiemy się z Rzymu, że 12 kommissarzow od konsulatu wyznaczonych obięli w posiedzicielstwo wszystkie dobra tak ruchome iak nieruchome kapituł, prelatur, klasztorow &c. i wszystkie archiwa zapieczętowali. Rządcy tych dobr zarzą-

dzać niemi daley będą, ale pod imieniem Rzpltey Rzymskiey i tak żeby na każde zawołanie zdadź rachunek mogli. Pewną iuż teraz iest rzeczą, że między Francyą i Neapolem do woyny nie przydzie: Król Jmć Sycyliyski w krótce zawrze nowy układ z rządem Francuzkim, przez który wszystkie dotąd zachodzące trudności ułatwione zastaną.

DONIESIENIA.

C. K. Sądy Krakowskie zachodniey Galicyi uwiadomiaią Edyktem ninieyszym wszystkich, ktorym o tym wiedzieć należy: że dobra Łosienek i połowa Łosienia, iako też dobra Chełmce z należytościami w powiecie Chęcinskim Woiewodztwie Sandomierskim leżące od tychże C. K. sądow szlacheckich dnia 19 czerwca r. b. to iest dobra Łosienek i połowa Łosienia przez publiczną licytacyą za gotowe pieniądze sprzedane, dobra Chełmce zaś z należytościami na 3 lata od 24 czerwca r. b. poczynaiąc, w arendę puszczone będą: kto tedy pierwszych dobr kupnem nabydź albo drugich dobr Chełmce z należytościami, w dzierżawę sobie życzy, ma się na terminie wzwyż wyrażonym o godzinie 10 zrana u tuteyszych C. K. sądow szlacheckich stawić.

Każdy wreszcie kupna tego lub arędy żądaiący, może sobie wartość i inwentarze dobr maiących bydź sprzedanych, iako też warunki dobr rzeczonych w arendę puszczonych bydź maiących (nim licytacya nastąpi) w tuteyszey registraturze przeyrzeć. Dnia 28 kwietnia. 1798.

Jos. de Nikorowicz.
Darowski.
Olechowski.

Elsner.

C. K. sądy szlacheckie Krak: zachod: Galicyi wiadomo czynią JP. Jędrzeiowi Uieyskiemu, że JP. Woyciech Burski dnia 9 lutego 1798 roku w wiosce Modrzew cyrkule Konieckim do wieczności przeniosł się. Przeto JP. Jędrzeiowi Uieyskiemu, stosownie do §. 623 prawa cywilnego części II. zaleca się: ażeby oświadczenie swoie, czy dziedzictwo po ś. p. Woyciechu Burskim obiąć chce, lub nie? w przeciągu roku iednego niedziel sześciu C. K. sądom tuteyszym podał; gdyż nienadgłoszenie się iego, za zrzeczenie się dziedzictwa uważane będzie. W Krakowie d. 11. Kwietnia 1798.

Pod niebytność JWielmożnego Prezesa,
Franciszek Borgiasz Piekarski.
Jozef de Cronenfels.
W. Roskoschny.

Z Rady C. K. sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniey.
Weinmann sekretarz.

C. K. sądy szlacheckie Krakowskie zachod: Galicyi oznaymuią ninieyszym Edyktem JPP. Janowi Meysnerowi i Łukaszowi Bonskiemu: że JP. Franciszek margrabia Myszkowski w Wiedniu mieszkaiący u tychże sądow przeciw nim, o przecięcie sprawy przez Ignacego Malczewskiego, względem zabezpieczenia summy 50,000 f p. na Pou. Makarym Kluszewskim przewiedzioney, notę podał, i opomoc sądową ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie oni zostaią, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduią się, im obżałowanym tuteyszego patrona JP. Billewicza z ich szkodą i ich kosztem kuratorem postanowiły, z którym to pytanie, czyli do przecięcia sprawy wzywaiący, czy też wezwany, czy obydway w porozumie-

nin się z sobą, iako wspołuczestnicy, sprawę prowadzić maią? dnia 16 lipca r. b. o godzinie 9 zrana podług § 50 ordynacyi sądowey załatwione będzie: przeto oni Edyktem nınieyszym tym końcem upominaią się, ażeby w czasie przyzwoitym sami się stawili, albo ieżeli iakie maią prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłali, albo nakoniec innego sobie patrona obrali, tego sądom tuteyszym wymienili, i podług przepisu tych środkow prawa używali, ktore do swey obrony za nayskuteczniey sze osądzą, gdyż w przeciwnym razie niedogodność z zwłoki wyniknąć mogącą sami sobie przypisać winni będą. Tak C. K. prawa stanowią.

Jozef de Nikorowicz.

Darowski.

Olechowski.

Z Rady C. K. sądow szlach. Krakows: zachod: Galicyi. Dnia 21 Kwietnia 1798.

Weinmann.

Z C. K. pełnomocney zadworney Kommissyi Galicyi zachodniey. — Mieysce cyrkularney Baby czyli akuszerki w cyrkule Radzyńskim zawakowało.

Ponieważ w cyrkule Radzyńskim mieysce Baby cyrkularney, z pensyą roczną zło: reń: 50 i z wolnym pomieszkaniem połączone, zawakowało; więc takowy wakans przez ninieysze uwiadomienie z tym dodatkiem do powszechney podaie się wiadomości, ażeby owe baby, które przy C. K. akademią examincwane zostały i takowe mieysce otrzymać życzą, prożby swe wraz z przynależytemi zaświadczeniami odbytego examinu do tuteyszey C. K. pełnomocney zadworney kommissyi podawały. Dan w Krakowie d. 4 Kwietnia 1798.

Jan hrabia de Wagensperg.

Podaie się publiczności wiadomość, iż z mocy rezolucyi sądu woytowsko ławniczego miasta J. C. K. Mci Kazimierza przy Krakowie d. 21 miesiąca kwietnia 1798 r. zaszłey będzie się odprawiała po trzeci raz licytacya kamienicy Strauzowskiey na satysfakcyą wierzycieli oddaney w Kazimierzu w ulicy Krakowska zwana stoiącey Nre: 122 oznaczoney a to na dniu 23 miesiąca czerwca r. 1798 zrana przed południem o godzinie 9 w ratuszu miasta Kazimierza, ktorey pretium czyli szaconek przez taxatorow mieyskich ułożony, czyni zło. pol. 49,275 gr. 20. Życzących sobie takowey nabycia na dzień i mieysce iako wyżey oznaczone niniеyszym zaprasza się.

C.K. sądy szlacheckie Krakowskie zachodniey Galicyi uwiadomiaią tym publicznym edyktem wszystkich, którym o tem wiedzieć należy: Że dobra Kazimierza mała z należytościami Jakuszowice małe za roczną kwotę 8500 fp. iako i dobra Podolany z należytościami Stajanowice i cło czyli Mogotcie za roczną kwotę 15000 fp: do massy krydalney Pawła Grabowskiego należące, w Woiewodztwie Krakowskim będące, d. 16 czerwca r.b. przez licytacyą w trzechletnią arędę, pod następuiącemi warunkami wypuszczone będą, iako to:

1mo Kontrakt od d. 24 czerwca 1798 roku zaczynać się będzie.

2do Rzeczone dobra nie będą w possessyą dane dopoki całoroczna kwota, iaka przez licytacyą wypadnie, do depozytu sądowego złożona nie będzie, i podobnież w drugim dzierżawy roku d. 24 czerwca, pod oddaleniem z possessyi ma bydź wypłacona, w przeciwnym przypadku te dobra, z szkodą tego, kto nie dotrzyma kontraktu powtornie licytowane będą.

3tio Possessor. Buydnki w tym stanie w iakim mu oddane będą, bez regressu do massy utrzymywać będzie obowiązany.

4to Lasy tym dobrom przyległe, kontraktem obięte nie będą, ale dla massy, w administracyi JP. kuratora dobr pozostaną.

Co się zaś innych warunkow tyczy, które, ieszcze zayśdźby mogły, te w sam dzień licytacyi ogłoszone będą.

Ktoby tedy dobr pomienionych w arędę sobie życzył, ma na terminie wyznaczonym d. 16 czerwca r. b. o godzinie 9 z rana, tu w C. K. Forum znaydować się. Wszystkim nadto dzierżawy żądaiącym wolno iest, inwentarze wspomnionych dobr w tuteyszey przeyźrzyć sobie registratarze. W Krakowie d. 5 maia 1798.

Jozef de Nikorowicz.
Jos. a Cronenfels.
Roskoschny.

Z Rady C. K. sądow szlachec: Krakows: zachod: Galicyi.

Ascher.

C. K. Sądy szlacheckie Krakowskie zachod: Gallicyi oznaymuią Edyktem nienieyszym Xciu Stanisławowi Poniatowskiemu: że JW. Jozefa z Ożarow Borkowska po niegdy ś. p. Jerzym Borkowskim pozostała wdowa, iako też Jakob, Jerzy, Wincenty, Franciszek i Stanisław synowie, Tekla, Petronella i Rozalia corki Borkowscy u tychże sądow o wypłacenie summ 57,890 f. p. i 6600 f. p. przeciw niemu notę podali i o pomoc sądową, ile sprawiedliwość wymaga, doprasżali się.

Gdy zaś Sądy te, nie maiąc wiadomości, gdzie on zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie się, temuż Xięciu Stanisławowi Poniatowskiemu tuteyszego patrona Telesfora Billewicza z iego szkodą i iego kosztem kuratorem postanowiły, z ktorym ten process podług przepisu ordynacyi sądowey rozpoczęty i ukończony będzie; przeto on Edyktem ninieyszym tym końcem upomina się, ażeby w czasie przyzwoitym to iest w przeciągu 90 dni sam się stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te kuratorowi wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używał, ktore do obrony tey sprawy za nayskutecznieysze osądzi: ile że w przeciwnym razie wypadki niedogodne z zaniedbania wynikać mogące sam sobie przypisać winien będzie. Tak prawa C. K. stanowią.

Z Rady C. K. sądow szlach: Krakow: zachodniey Galicyi dnia 29 Marca 1798.

Pod niebytność Jaśnie Wielmożnego Prezesa.

Piekarski
Jos: Nob: a Cronenfels.
W. Roskoschny.

Bractwo Miłosierdzia niniejszym Obwieszczeniem uwiadomia powszechność, że czyniąc zadosyć ustawom i wszelkim ordynacyom sciągaiącym się do porządku w przedarzy Fantow in Monte pietatis zastawionych, a w czasie w tychże ustawach i ordynacyach wyznaczonym nie wykupionych, postanowiło tego rodzaiu fanty podać na publiczną licytacyą postarawszy się wprzody, aby każdy wszczegulności fant przez osoby przysięgłe otaxowany był, a takowa taxa z podpisem taxuiacego w xiege na to przygotowaną wpisaną została, ktora to licytacya w domu miłosierdzia w sali do schadzek brackich przeznaczoney odbywać się będzie dnia 30. miesiąca maia roku 1798: o godzinie 2. po południu. Fanty maiące być licytowane znayduią się takowe, kleynoty to iest: kokardy, pierscienie, kolczyki, szpinki, sztuki z roznemi dyamentami, tož z rubinami, i innemi kamieniami, perły, korale, łańcuszki złote, srebra w roznych sztukach, zygarki złote, i srebrne, suknie rożne, materyalne i sukienne, xięskie, damskie, męskie, i wieyskie, pasy rożne, czapki białogłowskie bogate, książki w srebro oprawne, cyna, miedź, porcelany, szable oprawne, trzciny laski, &c. Ostrzegaią się właściciele wymienionych fantow, imo że ktoby sobie nie życzył, aby iego fant na licytacyi przedany był, wolno mu go będzie wykupić, a to przez ten cały przeciąg czasu, ktory się od daty obwieszczenia teraźnieyszego, aż do dnia licytacyi wyznacza, sam tylko dzień licytacyi wyiąwszy. 2do. Że to wszystko co licytacya nad kwotę daną ex monte Pio wyżey podniesie, wrocone właścicielom zostanie, wytraciwszy tylko zapłatę od taxy. Działo się w domu Brackim na zwyczayney schadzce. dnia 4. miesiąca Maia roku 1798.